

DOCENTENHANDLEIDING

WAR ON DRUGO

Gabriel Nobrega / 2014 / 4 min / animatie

LEERDOELEN

NA DEZE LES KUN JE

- mogelijke gevolgen beschrijven van de criminalisering en decriminalisering van drugs
- je eigen mening geven met voor- en tegenargumenten over criminalisering van drugs
- een propaganda-film herkennen

De lesbrief is geschikt voor de vakken Aardrijkskunde en Mens en Maatschappij en komt het best tot zijn recht in 4 vmbo. Er is ook een online leerpad: www.spons.nl/moviesthatmatter

OPDRACHTEN

VOORAFGAAND AAN DE FILM

1. Noem de eerste vijf woorden die in je opkomen als je denkt aan de oorlog tegen drugs (War on Drugs).

Het is belangrijk dat de leerling spontaan reageert. Waar denken leerlingen aan bij een oorlog tegen drugs. Een leerling kan denken aan: strafbaar, overheid, illegale handel, gedoogbeleid, legalisering, slachtoffers, gezondheid, mensenrechten etc.

*Later kunnen de woorden worden gecategoriseerd in de verschillende dimensies. Noemen de leerlingen veelal kenmerken van één dimensie? Laat ze dan ook kenmerken bedenken bij de andere dimensies. De **politieke-juridische dimensie**: regelgeving rondom drugs en de taak van de overheid om dit te controleren. De **sociaal-economische dimensie**: denk aan armoede in relatie tot drugs en criminaliteit. De **sociaal-culturele dimensie**: bijvoorbeeld drugs gebruik onder jongeren (jongerencultuur). Ten slotte de **historisch-vergelijkende dimensie**: grensgebieden met drugshandel (Mexico), verschillen in aanpak per land (bijvoorbeeld de harde aanpak in de Filipijnen).*

2. Heb je op school voorlichting gekregen over drugs? Zo ja, vond je dit waardevol? Zo nee, zou je dat willen?

Dit hangt af van schoolsituatie. De Belangenvereniging Druggebruikers MDHG biedt gastlessen aan voor het voortgezet onderwijs. Hierover kunt u meer informatie vinden onderaan in de lesbrief onder het kopje 'gastlessen'.

3. Stel je voor: op school gebruiken leerlingen drugs. Wat zou de school hieraan kunnen doen?

*Het doel van deze vraag is het stimuleren van de oplossingsgerichtheid van leerlingen. In hoeverre zijn zij in staat om met weinig voorkennis oplossingen te bedenken voor dit probleem. Bijvoorbeeld een **streng aanpak**: detectie poortjes in de school, hoge straffen, elke leerling fouilleren bij binnenkomst of camera's in openbare ruimtes. Een **preventieve aanpak**: gesprekken met de ouders of intensieve voorlichting.*

TIJDENS DE FILM

4. De draak staat symbool voor iets, waarvoor? Hoe zie je dat terug in het filmpje?

Het is belangrijk dat leerlingen de link kunnen leggen met de draak en drugs. Door deze link maken zij een overgang van een abstract denkniveau (de draak) naar de concrete maatschappelijke problemen (drugs). In het filmpje zie je terug dat burgers verslaafd zijn aan de draak, ze kunnen niet meer zonder de draak, door de draak verwaarloozden de burgers hun familie en werk, er ontstonden gewapende bendes die geld eisten voor een bezoek aan de draak, In de beredenering van leerlingen zou telkens het woord 'draak' vervangen kunnen worden door het woord 'drugs'.

5. Drugo wordt verjaagd door de koning. Waarom?

De koning verjaagt Drugo omdat hij voor problemen zorgt. Doordat burgers veel tijd doorbrengen met Drugo kunnen sommige niet meer zonder hem en verwaarlozen ze hierdoor hun familie en werk. In het filmpje wordt deze stap

DOCENTENHANDLEIDING

WAR ON DRUGO

Gabriel Nobrega / 2014 / 4 min / animatie

aangeduid als het 'verbannen van Drugo'. Wijs leerlingen erop dat deze stap ook in de samenleving te zien is, namelijk het strafbaar stellen van drugsgebruik omdat het voor problemen zorgt in de samenleving.

6. **Na het verjagen blijft Drugo een probleem. De koning start daarom een oorlog tegen Drugo. Noem minimaal drie gevolgen van deze oorlog.**

In het filmpje komen een aantal gevolgen van een oorlog tegen Drugo naar voren. De koning besteed veel geld uit de schatkist aan oorlog. Hoe meer ze tegen de draak vechten, hoe sterker hij wordt. De bendes die gevormd waren tijdens de verbanning van Drugo worden gewelddadiger. De oorlog veroorzaakte ook veel slachtoffers en armoede.

NA DE FILM

7. **In de film stopt de koning de oorlog tegen Drugo. Welke drie gevolgen zou dit volgens de makers van de film hebben?**

Ze kwamen erachter dat oorlog en geweld tegen Drugo het grootste probleem was.

Door geen oorlog meer te voeren tegen Drugo, verandert de houding van mensen.

Het probleem wordt kleiner, bendes verliezen hun invloed.

*TIP: Vraag leerlingen naar de term die hiervoor wordt gehanteerd: **legalisering (of decriminalisering)**. Het niet meer langer strafbaar stellen van een bepaalde gedraging. Op welke manieren komt dit tot uiting in Nederland? Denk aan het gedoogbeleid.*

8. **Elk land probeert drugs op een andere manier te controleren. In Nederland is het gebruik van drugs niet strafbaar. Wat vind je daarvan?**

De leerling geeft hier zijn eigen mening. Om een beter oordeel te kunnen vormen is het van belang dat leerlingen op de hoogte zijn van het drugsbeleid in Nederland. Nederland maakt bijvoorbeeld onderscheid in de strafbaarstelling van softdrugs (lijst 2) en harddrugs (lijst 1). De wet en regelgeving rondom productie, handel, verkoop en gebruik verschilt ook per terrein. Zo wordt de verkoop van softdrugs zoals wiet en hasj gedoogd maar is de productie en handel wel strafbaar.

TIP: In een Item van 'Zondag met Lubach' wordt het dilemma over de opiumwet aangekaart. U kunt ervoor kiezen om dit filmpje te laten zien en daarna de discussie verder voort te zetten.

9. **In de Filipijnen treedt president Duterte, net als de koning in het begin van de film, hard op tegen drugshandelaren en -gebruikers. Hierdoor vallen veel slachtoffers. Sommige inwoners van de Filipijnen vinden hem daarom een 'moordenaar'. Anderen vinden hem een 'crimefighter'. Wat vind jij?**

De leerling geeft hier zijn eigen mening.

Mogelijke argumenten bij moordenaar: hij vermoordt mensen, via executies op straat van drugshandelaren, waarvan hij niet eens zeker weet of ze wel schuldig zijn (zonder vorm van proces want zonder een onafhankelijke rechterlijke macht).

Mogelijke argumenten voor crimefighter: door zijn aanpak 'vecht' hij tegen criminaliteit en zorgt er wellicht voor dat alle drugshandelaren worden vermoord en nieuwe drugshandelaren niet durven op te staan.

10. Beschrijf het effect van drugsgebruik op verschillende terreinen in de samenleving: gezondheid, criminaliteit, economie, milieu, politiek.

Het doel van de vraag is dat leerlingen de rol van drugs beschrijven binnen elk terrein.

Gezondheid:

Drugs kan een verslavende werking hebben en het is slecht voor de gezondheid. De drugsproductie en handel overlaten aan criminelen is niet bevorderlijk voor de gezondheid omdat hierdoor de kwaliteit achteruit gaat. In Nederland voert de overheid een ander beleid: zij probeert door voorlichting en diensten van de GGD het drugsgebruik veiliger en gezonder te maken. Voor meer informatie kunt u zoeken op [de website van de GGD](#).

Criminaliteit:

Toezicht, opsporen en berechten kost veel geld. En wie worden er uiteindelijk het meest berecht?

Economie:

De hoeveelheid zwart geld dat er in de drugswereld rond gaat is enorm. Ook ontstaat er corruptie. Maar denk ook aan de oorlog tegen drugs en de hoeveelheid geld daarin gaat zitten (politie, leger, douane).

Bij decriminalisering, kan het ook wat opleveren wanneer er belasting over wordt betaald over de producten (denk aan alcohol en sigaretten accijns).

Milieu:

Denk aan afvalstoffen die (illegaal gedumpt) in het milieu terecht komen.

Politiek:

Wanneer de maatschappelijke problemen rondom drugs op de politieke agenda komen te staan, kunnen er regels en oplossingen worden bedacht door de overheid. In Nederland staat het drugsbeleid op de politieke agenda. U kunt leerlingen laten uitzoeken wat de verschillende standpunten zijn ten aanzien van het drugsbeleid. U kunt de leerlingen bijvoorbeeld eerst laten formuleren wat zij zelf een goed drugsbeleid zouden vinden (zie vraag 2) en daarna groepjes laten maken om van elke politieke partij het standpunt t.a.v. drugs op te zoeken. Zie een [overzichtsartikel](#) uit de NRC.

11. Bij de aanpak van drugsproductie, -handel en -gebruik zijn twee uiterste vormen van beleid te onderscheiden: zero-tolerance of legalisering.

Bij welke vorm vallen de meeste slachtoffers denk je?

Eigen antwoord. Het is wel belangrijk dat leerlingen zich realiseren dat er ook nog tussenoplossingen zijn. U kunt ook een denkbeeldige lijn maken in de klas, waarbij de leerlingen tussen het ene uiterste en het andere uiterste een plek in kunnen nemen. Meestal is het fijn om eerst de leerlingen in het midden van de lijn aan het woord te laten, zij zullen wellicht met voors- en tegens komen van beide vormen van drugsaanpak. U zou ook de standpunten van de politieke partijen uit vraag 10 erbij kunnen gebruiken en op de denkbeeldige lijn kunnen plaatsen.

12. Maak groepjes van vier. Leg jullie oplossingen van vraag 2 naast elkaar. Wie heeft de beste oplossing en waarom?..

Bij deze opdracht gaan de leerlingen de individuele oplossingen van vraag 2 vergelijken. Het doel is dat de leerlingen samen tot één beste oplossing komen waardoor het probleem binnen de school zou worden opgelost. Hierbij moeten ze belangen tegenover elkaar afwegen.

DOCENTENHANDLEIDING

WAR ON DRUGO

Gabriel Nobrega / 2014 / 4 min / animatie

13. Werk met je groepje één oplossing verder uit in de vorm van een campagne.

Het zou ideaal zijn als de leerlingen zelf een propagandafilmpje konden maken. Dit kan al eenvoudig met een i-pad of mobiele telefoon- en een applicatie. Bijvoorbeeld de [MiniMovieMaker](#) van Unicef. Deze oogt wellicht wat kinderachtig, maar het voordeel van deze app is dat deze erg gestructureerd is en een duidelijke handleiding heeft over het maken van een korte film (1 minuut).

Via de website van het [Netwerk Filmeducatie](#) kunt u ook makkelijk organisaties vinden die u helpen bij het maken van (propaganda)films met leerlingen.

FILM

14. Deze film is gemaakt door de Global Commission on Drug Policy. De film heeft een duidelijke boodschap. Welke? Hoe noem je films die proberen je standpunt te beïnvloeden?

Film die je standpunt proberen te beïnvloeden heten propaganda films.

De Global Commission on Drug Policy is een organisatie die een internationale discussie op gang wil brengen op wetenschappelijk niveau tegen de 'War on Drugs'. Hun boodschap is dat het legaliseren van drugs niet alle problemen weghaalt maar het bespaart wel geld, zorgt voor minder slachtoffers en meer veiligheid.

Kijk op de website van de [Global Commision on Drug Policy](#) voor meer informatie.

MENSENRECHTEN

15. Kijk nog eens terug naar vraag 11. Beide vormen van beleid kun je in verband brengen met een mensenrecht. Welke?

De mensenrechten staan op de achterzijde van het opdrachtenblad.

*Het gaat bij deze vraag om het mensenrecht in **artikel 3: Je hebt recht op leven, op vrijheid en op veiligheid.***

*Vaak doelt een zero-tolerance beleid op meer **veiligheid** omdat hiermee de criminaliteit aangepakt wordt.*

*Volledige legalisering doelt op **vrijheid** en daarmee zo min mogelijk bemoeienis van de overheid.*

TIP: Vraag aan je leerlingen waarom dit op gespannen voet met elkaar kan staan.

DOCENTENHANDLEIDING

WAR ON DRUGO

Gabriel Nobrega / 2014 / 4 min / animatie

GASTLESSEN

De Belangenvereniging Druggebruikers MDHG biedt gastlessen aan voor het voortgezet onderwijs. Gebruikers of ex-gebruikers van heroïne, basecoke of andere middelen vertellen over hun leven, waarbij veelal sprake is geweest van dakloosheid, in aanraking komen met politie en justitie et cetera. De leden van de MDHG zijn getraind om voorlichtingen geven en zijn openhartig over vrijwel alles, zonder direct belerend te worden. Leerlingen mogen dus alles vragen wat ze willen. Een standaard gastles duurt circa 50 minuten en kan zowel op school als op ons kantoor in Amsterdam plaatsvinden. Voor meer informatie of specifieke wensen kunt u contact opnemen via info@mdhg.nl of 020-6244775

REDACTIE

Auteur	Lisa van Gerwen
Eindredactie	Margreet Cornelius
Vormgeving	Jette Malow

Daarnaast gaven diverse docenten en inhoudelijke experts tips en commentaar. Ook dachten Leonie Hoeboer en Roos Wever van het team Movies that Matter Educatie mee aan deze lesbrief. Aan allen veel dank.
Opmerkingen, suggesties en verbeteringen zijn altijd welkom: educatie@moviesthatmatter.nl

www.moviesthatmatter.nl/educatie

020 7733624

educatie@moviesthatmatter.nl

Movies that Matter Educatie
Keizersgracht 177
1015 DR Amsterdam

LA CARNADA

Josh Soskin/ fictie/ 13 min

Stel je voor: je woont in Mexico, hebt een doodzieke moeder en geen geld voor medicijnen. Wat doe je dan? Manny (13 jaar) besluit drugs te smokkelen over de 'Devil's Highway'; een uitgestrekt woestijngebied tussen Mexico en Arizona (VS).

HAIDUC

Annelies Kruk/ docu/ 20 min

Zeven jaar oud was de Roemeense Nicu toen hij van huis wegliep. Nicu's vluchtte voor het leven met een dronken vader die hem sloeg. Zijn nieuwe huis werd een riooltunnel bij het station van Boekarest, waar hij de bijnaam Haiduc (gangster) kreeg en tussen de vele andere daklozen al snel in aanraking kwam met drugs.

BOWLING FOR COLUMBINE

Michael Moore/docu/120 min

Documentairemaker Michael Moore onderzoekt op zijn geheel eigen wijze de oorzaken van de vele schietincidenten in de Verenigde Staten. Pleidooi (propagandafilm?) voor een andere wapenwetgeving in de Verenigde Staten.

DIE WELLE

Dennis Gansel / fictie / 93 min

Leraar Rainer Wenger start tijdens een studieweek een project in zijn klas over 'staatsvormen' met als bedoeling een dictatuur voelbaar maken. Wat vrij onschuldig begint met discipline en groepsdruk ontwikkelt zich al gauw in een serieuze beweging: Die Welle. De conflicten rondom Die Welle stapelen zich op tot de situatie onvermijdelijk escaleert.

FRAMING THE OTHER

Willem Timmers en Ilja Kok / docu / 25 min

Elk jaar komen honderden westerse toeristen de vrouwen van de Mursi stam in Ethiopië bezichtigen. De Mursi's poseren met hun rijkelijk versierde oorbellen en grote borden in hun onderlip voor de camera. Deze humoristische en tegelijkertijd huiveringwekkende film toont de vernietigende invloed toerisme heeft op de traditionele gemeenschappen.

